

**VISION
2020**

www.pwc.com/la

Knowledge Sharing

Audit Reporting Updates 2016

20 years 1996-2016 **PwC Lao**
Building relationships, creating value

4 October 2016

@Lao Securities and Exchange Commission Office (LSCO)”

Multi-nodal organisation

Technology-enabled
innovators

Leader in building and
sustaining trust-based
institutions

Client service from
strategy through execution

Agenda

- Regulation in Lao PDR
- ISA Reporting update
- Question and Answer

Regulation in Lao PDR

LSCO

- 001/Kor kor sor , dated 7
April 2015
- Article 3
  - Article 17

Others – Auditing Law

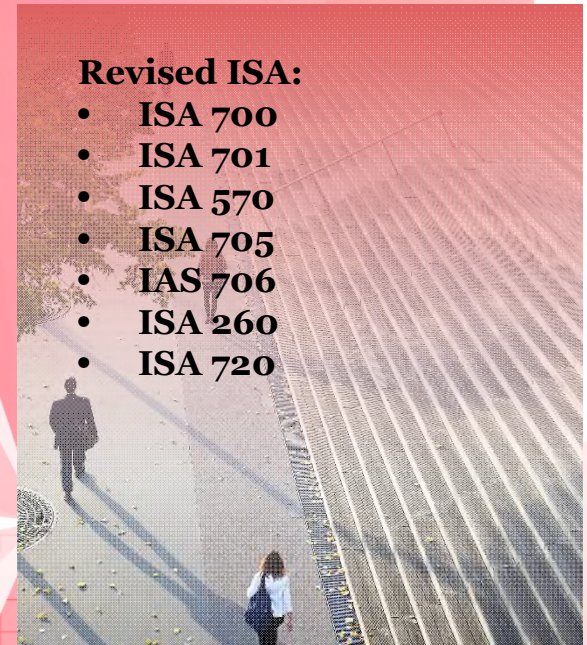
- President announcement**
- 182/ Por por thor, dated
10 Sep 2014
- National Assembly**
- 51/ Sor por sor, dated 22
Jul 2014

IFAC

Revised ISA:

- ISA 700
- ISA 701
- ISA 570
- ISA 705
- IAS 706
- ISA 260
- ISA 720

ISA Reporting Update

The Drivers of Change to the Auditor's Report

Today's auditor's report

- Focusing on the auditor's "binary" opinion
- Standardised descriptions

What investors wanted to see

- Retain auditor's "binary" opinion
- More informative, discursive, and insightful reports
- Bespoke descriptions of important audit judgements

In the aftermath of the financial crisis and with growing complexity in financial reporting, investor demands for more informative auditor's reports increased.

The Aims of the Changes to the Auditor's Report

Insight

To describe those matters, that in the auditor's judgement, were of **the most significance in the audit** of the financial statements of the current period.

Transparency

To introduce an explicit statement **regarding auditor's independence** in all reports and **identify the engagement partner's name**.

Readability

To provide a restructured report that **puts the audit opinion and entity-specific information first**.

The differences between the old audit report and new audit report

Management's Responsibility

Auditor's Responsibility

Basis for Opinion

Opinion

Auditor's signature, Date of the auditor's report, Auditor's address

includes the auditor's independence

Material uncertainty regarding going concern (if any)

Key audit matters

Other Information

The differences between the old audit report and new audit report

Emphasis of matter

Other matter

Opinion

Basis for Opinion

Material uncertainty regarding going concern (if any)

Key audit matters

Other Information

Management's Responsibility

Auditor's Responsibility

Auditor's signature, Date of the auditor's report, Auditor's address

---

Example of Auditor's report

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (1/8)

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นของบริษัท กขค จำกัด

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท กขค จำกัด และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) และงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัท กขค จำกัด (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25x1 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะบริษัท งบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะบริษัท และงบกระแสเงินสดรวมและงบกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและหมายเหตุประกอบงบการเงินเฉพาะบริษัทรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท กขค จำกัดและบริษัทย่อย และฐานะการเงินเฉพาะของบริษัท กขค จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.25x1 และผลการดำเนินงานรวมและผลการดำเนินงานเฉพาะบริษัท กระแสเงินสดรวมและกระแสเงินสดเฉพาะบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (2/8)

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**ในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจาก**กลุ่มบริษัทและบริษัท**ตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่า**หลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า**

Modify

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**สำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**โดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

(คำอธิบายเรื่องสำคัญในการตรวจสอบแต่ละเรื่อง)

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (3/8)

กรณีได้รับรายงานประจำปีบางส่วนก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี (ส่วน ก) แต่ไม่รวมถึง**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**และรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ซึ่งข้าพเจ้าได้รับก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานประจำปี (ส่วน ข) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**ไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**หรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

หากในการปฏิบัติงานข้างต้นต่อข้อมูลอื่นที่ข้าพเจ้าได้รับก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้ ข้าพเจ้าสรุปได้ว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่พบว่ามีเรื่องดังกล่าวที่ต้องรายงาน

[เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี (ส่วน ข) หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีส่วนที่ในการกำกับดูแลและ (อธิบายถึงการดำเนินการที่ได้ปฏิบัติเพิ่มเติม)]

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (4/8)

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**เหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**ที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของ**กลุ่มบริษัทและบริษัท**ในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง (ตามความเหมาะสม) และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิก**กลุ่มบริษัทและบริษัท**หรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของ**กลุ่มบริษัทและบริษัท**

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (5/8)

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**โดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**เหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (6/8)

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญใน**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของ**กลุ่มบริษัทและบริษัท**
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (7/8)

- สรุปรูปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปรูปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของ**กลุ่มบริษัทและบริษัท**ในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยที่เกี่ยวข้องใน**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** หรือถ้า การเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้**กลุ่มบริษัทและบริษัท**ต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของ**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท**โดยรวม รวมถึงการเปิดเผยว่า**งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** แสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควร
- ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่อ**งบการเงินรวม** ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ตัวอย่างรายงานของผู้สอบบัญชี

กรณีการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทของบริษัทจดทะเบียน (8/8)

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในซึ่งข้าพเจ้าได้พบ ในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามี เหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่อง que สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบ **งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท** ในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบาย เรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรือ ในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำ ดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสีย สาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

Other information

ข้อมูลอื่น (*Other information*)

ข้อมูลอื่น หมายถึง ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีของกิจการ (ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น)

Annual report:

Management report, management commentary, or operating and financial review or similar reports by those charged with governance (for example, a directors' report).

Chairman's statement.

Corporate governance statement.

Internal control and risk assessment reports.

Standalone documents:

Capital adequacy reports

Corporate social responsibility reports

Sustainability reports

Product responsibility reports

Labor practices and working conditions reports

Human rights reports

แนวปฏิบัติเมื่อได้รับข้อมูลอื่น

ได้รายงานประจำปีก่อน
วันที่ในรายงานของ
ผู้สอบบัญชี

- อ่านและพิจารณาข้อมูลว่ามีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญหรือไม่
- ตอบสนองต่อข้อมูลขัดแย้งนั้น
- กล่าวไว้ในรายงาน

ได้รายงานประจำปีหลัง
วันที่ในรายงานของ
ผู้สอบบัญชี

- ขออนุญาตรับรองจากผู้บริหาร
- กล่าวไว้ในรายงาน “คาดว่าผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานให้ภายหลัง ...” (listed entities only)
- ติดตามอ่านเมื่อรายงานแล้วเสร็จ

แนวปฏิบัติเมื่อมีข้อมูลอื่นขัดแย้งและผู้บริหารไม่แก้ไข

ได้รายงานประจำปีก่อน
วันที่ในรายงานของ
ผู้สอบบัญชี

- แจ้งผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล
- ถ้ายังไม่แก้ไขอีก ให้กล่าวไว้ในรายงาน
- อาจพิจารณาถอนตัว

ได้รายงานประจำปีหลัง
วันที่ในรายงานของ
ผู้สอบบัญชี

- แจ้งให้ผู้ใช้รายงานทราบถึงข้อมูลที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข เช่น ชี้แจงในที่ประชุม AGM
- อาจออกรายงานของผู้สอบบัญชีฉบับใหม่
- สื่อสารกับหน่วยงานกำกับดูแล
- พิจารณาถึงผลกระทบในการรับงานต่อ

วรรคข้อมูลอื่น

อธิบายถึง

- (ก) ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อข้อมูลอื่น
- (ข) การระบุว่าข้อมูลอื่น (ถ้ามี) ได้รับโดยผู้สอบบัญชีก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี หรือคาดว่าจะได้ภายหลังจากวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี
- (ค) ข้อความแสดงว่าความเห็นของผู้สอบบัญชีไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และ ดังนั้น ผู้สอบบัญชีจึงไม่แสดงความเห็น หรือให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น
- (ง) รายละเอียดเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีในการอ่าน การพิจารณาและการรายงานต่อข้อมูลอื่นตามที่กำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้
- (จ) หากผู้สอบบัญชีได้รับข้อมูลอื่นก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี ให้มี
  - (1) ข้อความว่าผู้สอบบัญชีไม่มีเหตุการณ์ที่ต้องรายงาน หรือ
  - (2) ข้อความอธิบายถึงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ยังไม่ได้แก้ไขให้ถูกต้องในข้อมูลอื่น

ตัวอย่างวรรคข้อมูลอื่นในรายงานของผู้สอบบัญชี

Circumstances	Listed entities	Non listed entities
1) ได้รับข้อมูลอื่นทั้งหมดก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี	✓ (TSA 720: ตย.1 และ 5-7)	✓ (TSA 720: ตย.1 และ 5-7)
2) ได้รับข้อมูลอื่นบางส่วนก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีและคาดว่าจะได้รับข้อมูลอื่นส่วนที่เหลือภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี	✓ (TSA 720: ตย.2)	✓ (TSA 720: ตย.3)
3) ไม่ได้รับข้อมูลอื่นก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี แต่คาดว่าจะได้รับข้อมูลอื่นภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี	✓ (TSA 720: ตย.4)	✗

Going concern

รายงานของผู้สอบบัญชี กรณีมีประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง

ตัวอย่างรายงาน - การแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขเมื่อมีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญและมีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินอย่างเพียงพอ

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี .....

ความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 ซึ่งระบุว่าบริษัทมีขาดทุนสุทธิจำนวน...บาท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.25X1 และ ณ วันเดียวกัน บริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์รวมจำนวน.....บาท ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 เหตุการณ์หรือสถานการณ์ดังกล่าวตลอดจนเรื่องอื่นที่กล่าวถึงในหมายเหตุข้อ 6 แสดงให้เห็นว่า **มีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญซึ่งอาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัท** ทั้งนี้ความเห็นของข้าพเจ้าไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเรื่องนี้

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้ นอกจากเรื่องที่ว่า **ในวรรคความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องข้าพเจ้าได้กำหนดเรื่องที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเพื่อสื่อสารในรายงานของข้าพเจ้า**

***How modified opinion effect
to KAM and Other
information section***

**การแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปมีผลต่อการเขียนวรรคเรื่องสำคัญในการ
ตรวจสอบ (KAM) และวรรคข้อมูลอื่น (Other information) อย่างไร**

ความเห็น	วรรคเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	วรรคข้อมูลอื่น
ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข (Qualified Opinion)	เรื่องที่ทำให้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ถือเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเรื่องหนึ่ง และให้อ้างไว้ในวรรคนี้ด้วย	ถ้ามีผลกระทบต่อความถูกต้อง ของข้อมูลอื่น ต้องอธิบายใน วรรคนี้ด้วย
ความเห็นว่างการเงินไม่ถูกต้อง (Adverse Opinion)	เรื่องที่ทำให้แสดงความเห็นว่างการเงินไม่ ถูกต้องถือเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ เรื่องหนึ่ง และให้อ้างไว้ในวรรคนี้ด้วย	ถ้ามีผลกระทบต่อความถูกต้อง ของข้อมูลอื่น ต้องอธิบายใน วรรคนี้ด้วย
ไม่แสดงความเห็น (Disclaimer of Opinion)	ไม่ต้องรายงานเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ	ไม่ต้องรายงานข้อมูลอื่น

ตัวอย่างรายงานแบบมีเงื่อนไข

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของบริษัท กขค (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.25X1 งบกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า **ยกเว้นผลกระทบของเรื่องที่กำลังกล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข** งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของบริษัท กขค จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 25X1 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

สินค้าคงเหลือของบริษัทแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงินจำนวน ..... บาท ผู้บริหารไม่ได้แสดงสินค้าคงเหลือที่ราคาทุนหรือราคาสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า แต่แสดงสินค้าคงเหลือที่ราคาทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน หากบริษัทบันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือที่ราคาทุนหรือราคาสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า บริษัทต้องบันทึกปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือจำนวน ..... บาท เพื่อให้สินค้าคงเหลือแสดงที่ราคาสุทธิที่จะได้รับ ดังนั้นต้นทุนขายจะเพิ่มขึ้นจำนวน ..... บาท ภาษีเงินได้ กำไรสุทธิ และส่วนของผู้ถือหุ้นจะลดลงจำนวน ..... บาท ..... บาท และ ..... บาท ตามลำดับ

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบงบการเงินและข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขของข้าพเจ้า

ตัวอย่างรายงานแบบมีเงื่อนงำ

ถ้าความเห็นแบบมีเงื่อนงำหรือความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้องกระทบต่อข้อมูลอื่น
>> ต้องนำเสนอพรรคข้อมูลอื่นก่อนพรรคเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หากในการปฏิบัติงานข้างต้น ข้าพเจ้าสรุปได้ว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องรายงานข้อเท็จจริงนั้น ตามที่กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนงำ บริษัทไม่ได้แสดงสินค้าคงเหลือที่ราคาทุนหรือราคาสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ข้าพเจ้าจึงสรุปได้ว่าข้อมูลอื่น (เกี่ยวกับเรื่อง .... ในรายงานประจำปีส่วนที่ .... หน้าที ....) มีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญด้วยเหตุผลเดียวกันเกี่ยวกับมูลค่าหรือรายการอื่นในรายงานประจำปี ซึ่งเป็นผลกระทบของการแสดงมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยมูลค่าที่ไม่ถูกต้อง

ตัวอย่างรายงานแบบมีเงื่อนไข

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

กรณีที่มี other KAMs

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้ นอกจากนี้ที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าได้กำหนดเรื่องที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบเพื่อสื่อสารในรายงานของข้าพเจ้า

เรื่องที่ 1

เรื่องที่ 2

กรณีที่ไม่มี other KAMs

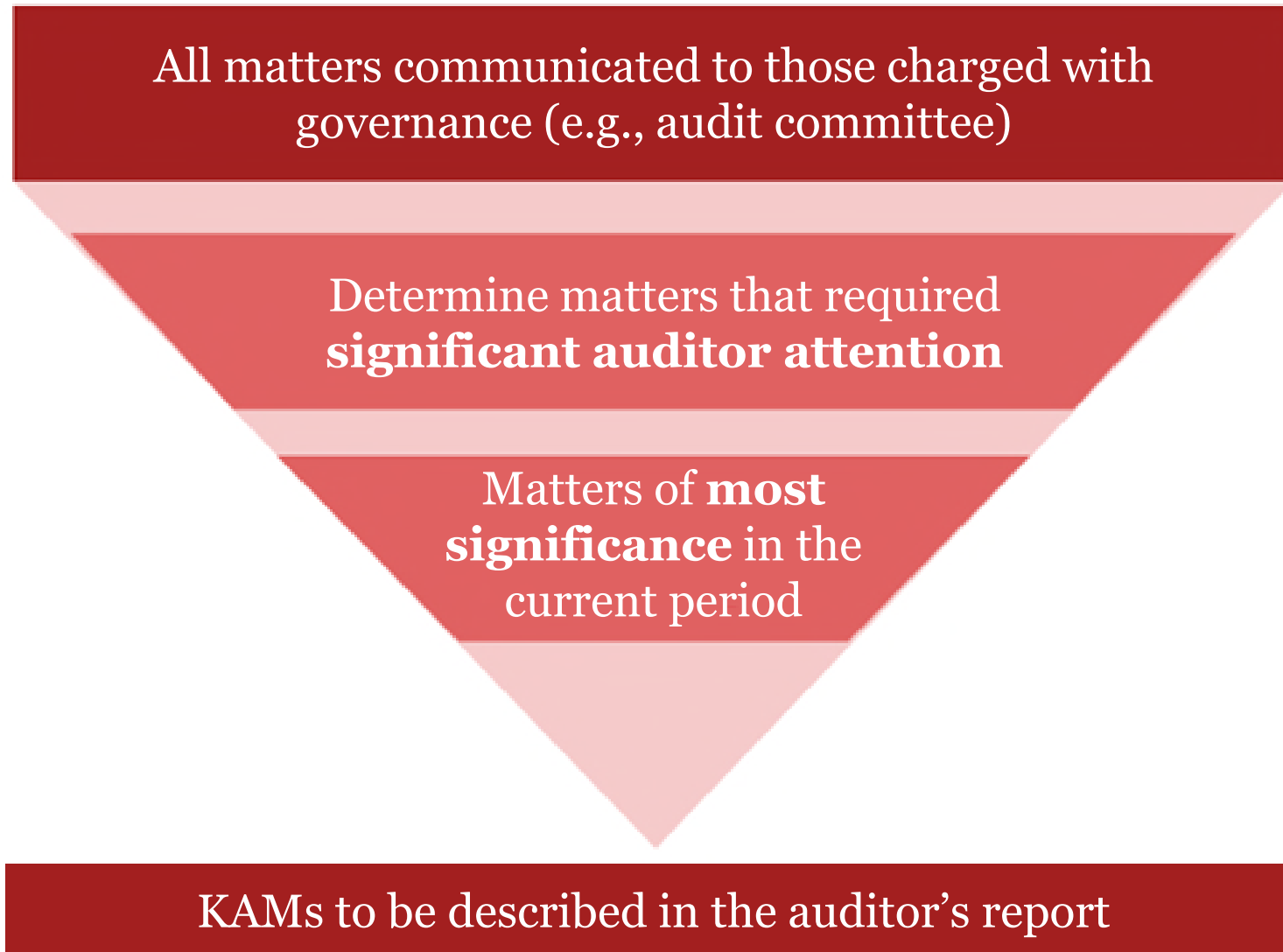
นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่มีเรื่องสำคัญในการตรวจสอบอื่นที่ต้องสื่อสารในรายงานของข้าพเจ้า

Recap Key Audit Matters

A Stepped Approach to Key Audit Matters

Considerations May be Useful to Consider When Assessing the Audit Attention

---

Question and Answer

